

ابلاغ الکترونیکی چیست؟

• نویسنده : حسابدانان

• مدت زمان مطالعه : ۱۰ دقیقه

• سطح : متوسط

• پیش نیاز : ندارد

• دسته بندی : مالیات

• تاریخ : ۱۴۰۴ / ۰۲ / ۰۱

* فهرست مطالب :

۱- ابلاغ چیست ؟

۲- روش های مختلف ابلاغ دستی (فیزیکی)

۳- انواع ابلاغ فیزیکی از نظر ماهیت

۴- ابلاغ الکترونیکی چیست ؟

۵- آیا ابلاغ الکترونیکی مبنای قانونی دارد ؟

۶- انواع ابلاغ الکترونیکی از نظر ماهیت

۷ - آیا مودی می تواند به صحت ابلاغ الکترونیکی اعتراض کند؟

۸ - در چه صورتی حساب کاربری غیر فعال می شود؟

۹ - نحوه تشخیص اصالت اوراق مالیاتی بارگذاری شده در حساب کاربری چگونه است؟

۱۰ - سوالی درباره ابلاغ الکترونیکی مالیاتی دارید، مشاوره مالیاتی کسب و کار خود را از ما بگیرید!

مرجع آموزشی حسابداران؛ واحد مالی کارفرمایان

*مقدمه

یکی از مهم‌ترین و حساس‌ترین مسائل در چارچوب قوانین مالیاتی یک کشور، موضوع ابلاغ اوراق مالیاتی است که نقش بسیار تعیین‌کننده‌ای در ارتباط میان سازمان امور مالیاتی و مودیان ایفا می‌کند. این اوراق به‌وسیله نهاد مسئول مدیریت مالیات‌ها، یعنی سازمان امور مالیاتی کشور، تهیه و صادر می‌شوند و سپس در اختیار مودیان که مکلف به پرداخت مالیات هستند، قرار می‌گیرند. درک و آگاهی کامل از جزئیات و نکات مرتبط با فرآیند ابلاغ این برگه‌های مالیاتی اهمیتی فوق‌العاده دارد، زیرا عدم آگاهی ممکن است به تبعات مالیاتی برای مودی بینجامد. به همین دلیل، در مقاله‌ای که پیش رو داریم، قصد داریم شما را با مفهوم ابلاغ اوراق مالیاتی بیشتر آشنا کنیم. این آشنایی شامل توضیحات جامع درباره این فرآیند حیاتی است و همچنین به بررسی دقیق نکات مربوط به ابلاغ الکترونیکی، به ویژه در دنیای دیجیتال امروزی، خواهیم پرداخت تا اطمینان حاصل شود که مودیان به صورت شفاف و دقیق از روندهای قانونی و اجرایی مطلع هستند.

۱ - ابلاغ چیست ؟

ابلاغ از لحاظ لغوی به معنای انتقال پیام و اطلاع رسانی است. در زمینه مالیات، ابلاغ اوراق مالیاتی به معنی آگاه‌سازی مودی از پیام‌های مرتبط با اوراق مالیاتی است، که این موضوع براساس قوانین و مقررات مشخص شده در قانون مالیات‌های مستقیم و سایر قوانین ذی ربط می باشد که این موضوع در قانون مالیات‌های مستقیم در بخش چهارم فصل هشتم از ماده ۲۰۳ تا ۲۰۹ قانون مالیات‌های مستقیم مطرح شده است.

پیش از آنکه به موضوع ابلاغ الکترونیکی وارد شویم، بهتر است ابتدا به بررسی ابلاغ دستی (فیزیکی) بپردازیم.

۲ - روش‌های مختلف ابلاغ دستی (فیزیکی) :

ابلاغ دستی به شیوه‌ای انجام می‌شود که نیازمند حضور فیزیکی است و با استفاده از مدارک قانونی صورت می‌گیرد. این نوع ابلاغ به سه دسته اصلی تقسیم می‌شود که در ادامه به بررسی جزئیات هر کدام می‌پردازیم:

۱- توسط ماموران مالیاتی: طبق ماده ۲۰۳ قانون مالیات‌های مستقیم، فردی به عنوان مامور ابلاغ تعیین می‌شود. این فرد موظف است برگه ابلاغ را به مودی تحویل داده و از او امضا بگیرد. در صورت عدم حضور مودی، می‌تواند به بستگان یا آشنایان نزدیک او اطلاع‌رسانی کند.

۲ - توسط اداره پست :سازمان امور مالیاتی کشور این امکان را دارد که برای ارسال و ابلاغ اوراق مالیاتی از خدمات پست سفارشی بهره‌برداری کند. در این روش، مشابه روش‌های پیشین، چنانچه مودی در محل حضور نداشته باشد و یا بستگان او از دریافت اوراق خودداری کنند، مسئول پست مجبور است یک نسخه از اسناد را به نشانی مشخص شده الصاق کند. سپس، نسخه دیگر را به اداره مالیاتی بازگرداند تا مراحل اداری لازم ادامه یابد.

۳ - توسط روزنامه‌های کثیرالانتشار :براساس ماده ۲۰۸ قانون مالیات‌های مستقیم، در شرایطی که امکان دسترسی به نشانی مودی وجود نداشته باشد، اسناد و اوراق مربوط به مالیات به صورت عمومی منتشر می‌گردد. این انتشار یا در روزنامه‌ای با تیراژ گسترده که در همان حوزه امور مالیاتی موجود است صورت می‌پذیرد و در صورتی که روزنامه‌ای در آن منطقه خاص موجود نباشد، انتشار در روزنامه‌ای با انتشار گسترده در نزدیک‌ترین منطقه به حوزه اداره امور مالیاتی صورت می‌گیرد. انتشار این آگهی به منزله ابلاغ رسمی به مودی محسوب شده و از نظر قانونی اعتبار دارد.

۳ - انواع ابلاغ فیزیکی از نظر ماهیت :

۱ - ابلاغ واقعی

۲ - ابلاغ قانونی

در ادامه به بررسی جامع و دقیق این دو نوع ابلاغ از نظر ماهیت خواهیم پرداخت. هدف این است که با ارائه جزئیات بیشتر و توسعه مفاهیم، بتوانیم به درک کامل‌تری از هر یک از این ابلاغ‌ها دست یابیم. این رویکرد به ما امکان می‌دهد تا نگاهی عمیق‌تر به اصول و مبانی این دسته‌بندی ابلاغ داشته باشیم و اطلاعات کاربردی و مفیدی را در اختیار شما قرار دهیم.

۱ - ابلاغ واقعی: یعنی به معنای ابلاغ به شخص مودی یا اشخاص مجاز در این قانون که از آنها نام برده شده است، اوراق مالیاتی را می‌توان به آنها ابلاغ کرد.

یعنی به زبان ساده اوراق مالیاتی را به مودی ابلاغ می‌کنیم یا زمانی که مودی در دسترس نباشد به اشخاص مجاز یعنی مستخدمین، بستگان و وکیل مودی که ابلاغ به آنها صورت می‌گیرد این گونه ابلاغ‌ها، ابلاغ واقعی هستند.

به عبارت دیگر، فرآیند ابلاغ شامل ارسال و اطلاع‌رسانی اوراق مالیاتی به شخص مودی یا افرادی است که در چارچوب قانونی به عنوان اشخاص مجاز وی شناخته می‌شوند. این امر به معنای آن است که هنگامی که مودی در دسترس باشد، اوراق مالیاتی به صورت مستقیم به وی ارائه می‌گردد. اما در مواردی که دسترسی به مودی امکان‌پذیر نیست، این مدارک می‌توانند به افراد نظیر مستخدمین، بستگان یا وکیل مودی تحویل داده شوند، به عنوان ابلاغ واقعی شناخته شده و معتبر است و تضمین می‌کند که ابلاغ مربوطه به دست افراد ذینفع و مسئول برسد.

که به صورت خلاصه ابلاغ واقعی :

۱ - ابلاغ به شخص مودی برای اشخاص حقیقی، شخص مودی می باشد و برای اشخاص حقوقی مدیران صاحب امضاء می باشد.

۲ - ابلاغ به اشخاص مجاز که به ۳ دسته ذیل تقسیم می شوند :

۱ - بستگان مودی : صرفاً برای اشخاص حقیقی موضوعیت دارد .

۲ - مستخدمین مودی: شامل اشخاص حقیقی و حقوقی می باشد .

۳ - وکیل مودی: شامل اشخاص حقیقی و حقوقی می باشد .

۲ - ابلاغ قانونی : در صورتی که به هر دلیلی، شامل عدم حضور مودی در محل مشخص شده یا خودداری اشخاص مربوط از دریافت اوراق، ابلاغ ممکن نباشد، این روش جایگزین برای ابلاغ می تواند مورد استفاده قرار گیرد. در چنین شرایطی، مامور ابلاغ موظف است که امتناع افراد از پذیرش اوراق یا عدم حضور آنها در مکان مقرر را به طور کامل و به دقت در دو نسخه مستند نماید. سپس لازم است که نسخه اول این یادداشت به گونه ای مناسب و قابل مشاهده بر روی درب ورودی محل سکونت یا محل کار مودی الصاق شود، تا آگاهی آنها از ابلاغ مربوطه فراهم گردد. شایان ذکر است که در این سناریو، تاریخ مذکور برای ابلاغ قانونی همان تاریخی خواهد بود که نسخه اول به طور رسمی و معتبر به درب منزل یا محل کار مودی الصاق شده است.

وقتی که امکان دسترسی به مودی یا سایر افراد مجاز فراهم نباشد، قانونگذار راه حلی جانبی پیش بینی کرده که در این موارد به کار گرفته می شود. این روش حکم ابلاغ را بر عهده دارد، اما تفاوت آن در این است که نوع این ابلاغ، نوعی ابلاغ قانونی محسوب می شود.

که به صورت خلاصه ابلاغ قانونی :

۱ - ابلاغ از طریق الصاق اوراق به علت عدم حضور که الصاق به درب محل سکونت یا الصاق به درب محل کار چسبانده می شود.

۲ - ابلاغ از طریق الصاق اوراق به علت استنکاف از دریافت اوراق که این اوراق را الصاق به درب محل سکونت یا الصاق به درب محل کار چسبانده می شود.

۳ - ابلاغ از طریق درج در روزنامه های کثیر الانتشار

۴- ابلاغ الکترونیکی چیست؟ واحد مالی کارفرمایان

در روش ابلاغ الکترونیکی اوراق مالیاتی، ابلاغیه به صورت یک فرم الکترونیکی توسط سازمان امور مالیاتی صادر شده و در کارتابل ابلاغ الکترونیکی مودی در سامانه قرار می گیرد. به این ترتیب، مودیان مالیاتی باید با نحوه مشاهده ابلاغ الکترونیک مالیاتی آشنایی داشته باشند تا با مراجعه به سایت، برگه ابلاغ الکترونیکی را دریافت کنند و از مفاد آن مطلع شوند.

ابلاغ الکترونیکی مالیات، فرآیندی است که در آن اطلاعات و اوراق مالیاتی از طریق سامانه‌های الکترونیکی سازمان امور مالیاتی به مودیان ارسال می‌شود. این روش نسبت به شیوه‌های سنتی، مزایای متعددی دارد:

- ۱ - سرعت بیشتر: ارسال و دریافت ابلاغ‌ها به صورت آنلاین انجام می‌شود.
 - ۲ - کاهش هزینه‌ها: نیازی به استفاده از کاغذ، پست، و مراجعه حضوری نیست.
 - ۳ - دقت بالا: کاهش احتمال اشتباهات انسانی در فرآیند ابلاغ.
 - ۴ - دسترسی آسان: مودیان می‌توانند در هر زمان و مکان به اطلاعات مالیاتی خود دسترسی داشته باشند.
- یکی از مهم‌ترین جنبه‌های ابلاغ الکترونیکی مالیات، شفافیت بیشتر در فرآیند اطلاع‌رسانی است. این سیستم به مودیان این امکان را می‌دهد که با استفاده از سامانه‌های الکترونیکی به سرعت از وضعیت مالیاتی خود آگاه شوند و در صورت لزوم، اعتراض یا پرداخت خود را ثبت کنند.
- برای دریافت ابلاغ‌های الکترونیکی، مودیان باید به سامانه مربوطه مراجعه کرده و پس از ثبت نام و احراز هویت، به اطلاعات خود دسترسی پیدا کنند. مراحل ثبت نام در این سامانه‌ها معمولاً شامل وارد کردن اطلاعات هویتی، انتخاب نام کاربری و رمز عبور، و تأیید شماره تماس یا ایمیل است.

۵ - آیا ابلاغ الکترونیکی مبنای قانونی دارد ؟

بسیاری از مشاوران مالی ، مالیاتی و کارفرمایان این پرسش را مطرح می کنند که آیا سازمان امور مالیاتی حق قانونی برای ابلاغ الکترونیکی دارد یا خیر؟؟؟ در پاسخ به این سوال باید گفت بله، طبق موارد زیر، سازمان مجاز به ابلاغ الکترونیکی است و این اقدام خلاف قانون به شمار نمی آید:

۱ - مطابق بند (ح) ماده (۶۸) قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی : « دولت مکلف است، تا پایان اجرای قانون برنامه سامانه های مالیات الکترونیکی، معاملات دولتی الکترونیکی (شامل مناقصه، مزایده، خرید کالا) و سلامت الکترونیکی را با پوشش کلیه ذی نفعان مستقر و بهره برداری نماید. وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (شورای اجرای فناوری اطلاعات) موظف به نظارت و پیگیری مستمر اجرای طرحهای (پروژه های) مذکور و ارائه گزارش پیشرفت شش ماهه به شورای عالی فضای مجازی و کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی است.»

۲ - به استناد تبصره (۱) ماده ۲۱۹ قانون مالیات های مستقیم مصوب 1394/04/31: « سازمان امور مالیاتی کشور با اجرای طرح جامع مالیاتی و استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات و روشهای ماشینی (مکانیزه)، ترتیبات و رویه های اجرایی متناسب با آن شامل مواردی از قبیل ثبت نام، نحوه ارائه اظهارنامه، پرداخت مالیات، رسیدگی، مطالبه و وصول مالیات، ثبت

اعتراضات مودیان، ابلاغ اوراق مالیاتی و تعیین ادارات امور مالیاتی ذیصلاح برای انجام موارد فوق را تعیین و اعلام می‌کند. حکم این تبصره شامل مواعد قانونی مقرر در مورد تسلیم اظهارنامه، ثبت اعتراضات، ابلاغ اوراق مالیاتی و پرداخت مالیات نیست.»

۶ - انواع ابلاغ الکترونیکی از نظر ماهیت :

ابلاغ الکترونیکی همچون ابلاغ فیزیکی به دو صورت واقعی و قانونی انجام می‌شود. در ادامه، توضیحات جامعی درباره هر یک از این روش‌ها در ابلاغ الکترونیکی ارائه خواهیم داد:

۱ - ابلاغ واقعی

۲ - ابلاغ قانونی

در شرایط زیر، ابلاغ به طور واقعی انجام می‌شود:

۱ - تمامی مودیانی که با تسلیم درخواست خود مبنی بر برخورداری از خدمات الکترونیک مالیاتی، توافق نموده اند که بارگذاری اوراق در حساب کاربری به عنوان ابلاغ به شخص مودی محسوب شود، مشمول خدمات ابلاغ الکترونیکی اوراق مالیاتی می‌باشند. سازمان موظف است اوراق مالیاتی این مودیان را در حساب کاربری آنان، بارگذاری و طی ده روز از تاریخ بارگذاری، سه پیامک اطلاع رسانی به شماره ای که توسط مودی در حساب کاربری خود اعلام شده است،

ارسال نماید. برای این دسته از مودیان، روز یازدهم پس از تاریخ بارگذاری اوراق در حساب کاربری آنان یا تاریخ رویت برگه توسط مودی، هر کدام که مقدم باشد، تاریخ ابلاغ به شخص مودی محسوب و در اوراق مالیاتی منعکس می شود.

۲ - سازمان می تواند در مورد مودیانی که درخواست برخورداری از خدمات الکترونیک مالیاتی را تکمیل نکرده اند نیز در صورت دسترسی به شماره ای که تعلق آن به مودی، احراز شده باشد، جهت ابلاغ اوراق مالیاتی از شیوه الکترونیکی استفاده نمایند. در مورد این دسته از مودیان نیز اوراق مالیاتی در حساب کاربری آنان بارگذاری و طی ده روز از تاریخ بارگذاری، سه پیامک اطلاع رسانی به شماره مذکور، ارسال می گردد. چنانچه مودی ظرف این مدت، اوراق را رویت نماید، تاریخ رویت برگه توسط مودی، به عنوان تاریخ ابلاغ به شخص مودی محسوب می شود.

۲ - ابلاغ قانونی: مرجع آموزشی حسابداران؛ واحد مالی کارفرمایان

سازمان می تواند در مورد مودیانی که درخواست برخورداری از خدمات الکترونیک مالیاتی را تکمیل نکرده اند نیز در صورت دسترسی به شماره ای که تعلق آن به مودی، احراز شده باشد، جهت ابلاغ اوراق مالیاتی از شیوه الکترونیکی استفاده نمایند. در مورد این دسته از مودیان نیز اوراق مالیاتی در حساب کاربری آنان بارگذاری و طی ده روز از تاریخ بارگذاری، سه پیامک اطلاع

رسانی به شماره مذکور، ارسال می گردد. چنانچه مودی ظرف این مدت، اوراق را رویت نماید، تاریخ رویت برگه توسط مودی، به عنوان تاریخ ابلاغ به شخص مودی محسوب می شود. در غیر این صورت، روز یازدهم پس از تاریخ بارگذاری اوراق در حساب کاربری آنان به عنوان تاریخ ابلاغ قانونی موضوع تبصره (۱) ماده (۲۰۳) قانون مالیات های مستقیم به شمار خواهد آمد.

۷ - آیا مودی می تواند به صحت ابلاغ الکترونیکی اعتراض کند؟

بله، اعتراض به صحت ابلاغ الکترونیکی، در موارد زیر مجاز بوده و از طریق هیات موضوع ماده ۲۱۶ ق.م.م قابل رسیدگی خواهد بود:

۱ - مودی، متکی بر دلایل و اسناد و مدارک معتبر اثبات نماید، به دلیل عدم دسترسی به سامانه های رایانه ای / مخابراتی یا نقص در این سامانه ها از بارگذاری اوراق یا مفاد ابلاغ مطلع نشده است.

۲ - ابلاغ الکترونیکی در شرایطی انجام گرفته باشد که حساب کاربری مودی می بایست غیر فعال بوده و یا مودی از شمول ابلاغ الکترونیکی خارج شده باشد.

۸ - در چه صورتی حساب کاربری غیر فعال می شود ؟

در موارد زیر مودی از شمول ابلاغ الکترونیکی خارج و حساب کاربری وی غیر فعال می‌شود. اوراق مالیاتی این گروه از مودیان باید وفق مواد ۲۰۳ الی ۲۰۹ ق.م.م به صورت فیزیکی ابلاغ شود:

۱ - اشخاص حقیقی در صورت فوت مودی

۲ - اشخاص حقوقی در صورت ثبت انحلال آنها در مرجع ثبت شرکت‌ها

۳ - اشخاص ورشکسته در صورت وصول رای قطعی دادگاه مبنی بر ورشکستگی مودی

۴ - مشکلات ذهنی یا جسمی با تایید آرای قطعی مراجع قضایی، تاییدیه سازمان پزشکی قانونی یا تاییدیه رسمی بیمارستان‌ها و مراکز درمانی معتبر

۹ - نحوه تشخیص اصالت اوراق مالیاتی بارگذاری شده در حساب کاربری چگونه است؟
مرجع آموزشی حسابداران؛ واحد مالی کارفرمایان

۱ - با توجه به یکتا و محرمانه بودن نام کاربری و گذر واژه مأموران مالیاتی برای ورود به سامانه‌های سازمان، صدور اوراق در سامانه در حکم امضای برگه توسط مأمور مالیاتی مربوط (از جمله حکم ماده ۲۳۷ ق.م.م) است. لذا تا زمان پیاده‌سازی امضای الکترونیکی در

سامانه‌های سازمان، اوراق بارگذاری شده در حساب کاربری مودی بدون امضای فیزیکی در تمام مراجع مالیاتی قابل قبول خواهد بود.

۲ - امکان رویت تاریخ ابلاغ و اصالت‌سنجی سیستمی اوراقی که از طریق سیستم ابلاغ در اختیار مودی قرار گرفته است، با در نظر گرفتن قوانین و مقررات و رعایت محرمانگی اطلاعات، برای مراجع درون و برون سازمانی فراهم است.

۱۰ - سوالی درباره ابلاغ الکترونیکی مالیاتی دارید، مشاوره مالیاتی کسب و کار خود را از ما بگیرید!

مشاوره مالیاتی، به عنوان یکی از حوزه های تخصصی موسسه حسابدانان می تواند شما را در جلوگیری از تعلق جرایم و مجازات های مالیاتی یاری نماید. پنل مشاوره مالی و مالیاتی ما آماده پاسخگویی به کلیه سوالات شما در حوزه حسابداری، مالیات، بیمه، قانون کار و مباحث مربوطه به صورت آنلاین و حضوری می باشد.

برای ورود به پنل مشاوره مالیاتی و پرسیدن سوالات خود [اینجا](#) کلیک کنید.